

Toimitilamuutosta koskevien muutosneuvotteluiden päättäminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 29.10.2026
419/03.01.02/2026

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Laitila Anu

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) todeta yhteisissä palveluissa toteutetut muutosneuvottelut toimitilamuutosta koskien päättyneeksi;
- 2) merkitä selostusosassa kuvatun muutosneuvotteluiden lopputuloksen tiedoksi;
- 3) merkitä tiedoksi liitteenä olevan työllistymistä edistävän suunnitelman, joka on muutosneuvotteluissa neuvotteluosapuolten hyväksymä;
- 4) todeta, että toimitilamuutoksen valmistelu jatkuu neuvotteluiden päätyttyä.

Käsittely

Päätös

Selostus

Taustaa

Seurakuntien talon tulevaisuutta koskeva valmistelu on alkanut jo vuosina 2017-2018, jolloin kartoitettiin eri vaihtoehtoja kiinteistön ja tontin kehittämiseksi. Tällöin käynnistetyt valmistelut päätettiin kuitenkin vuonna 2019 tuloksettomina, koska tavoiteltua kehitystä kiinteistölle ja tontille ei ollut mahdollista toteuttaa.

Yhteinen kirkkoneuvosto käynnisti valmistelun seurakuntien talon tulevaisuudesta uudestaan vuonna 2020 (YKN 22.10.2020 § 274). Tuolloisessa päätöksessä todettiin, että nykyinen toimitilakanta on liian suuri ja taloudellisesti kestävä. Tässä yhteydessä todettiin tarve selvittää uudestaan mm. yhteisten palveluiden kiinteistöratkaisun vaihtoehtoja.

Vuonna 2022 yhteinen kirkkovaltuusto (8.9.2022 § 69) päätti sisällyttää seurakuntien talon niiden kiinteistöiden joukkoon, joista Helsingin seurakuntayhtymä luopuu ja jotka joko myydään tai puretaan. Päätös luopua seurakuntien talosta oli osa laajempaa 40 000 – 45 000 m² tilavähennysohjelmaa. Asiaa käsiteltiin yhteistoiminnallisesti osana yhteisten palveluiden tuotannollis-taloudellisia neuvotteluja.

Vaihtoehtoisia työympäristöratkaisuja on tämän jälkeen selvitetty kahdessa eri tilatyöryhmässä vuonna 2023 ja uudestaan vuonna 2025. Näiden selvitysryhmien toimeksiantona on ollut kartoittaa uusia toimitila- ja työympäristöratkaisuja yhteisten palveluiden henkilöstölle Helsingin seurakuntayhtymän nykyisestä kiinteistökannasta. Molempien tilatyöryhmien työskentelystä on raportoitu yhteistyötoimikunnalle, ja molemmat ryhmät ovat osallistaneet henkilöstöä

valmistelun edetessä. Vuonna 2025 henkilöstöä osallistettiin erillisellä työympäristökyselyllä sekä työpajoilla.

Molemmissa tilaryhmien selvityksissä päädyttiin lopputulemaan, että yhtymän nykyisen kiinteistökannan hyödyntäminen yhteisten palveluiden toimitila- ja työympäristöratkaisuna edellyttäisi joko suuria investointeja käyttötarkoituksen muutokseen (mm. Agricolan kirkko, Meritullintorin tilat) tai toimintojen hajasijoittamista eri kiinteistöihin eri puolille kaupunkia. Selvitysryhmissä kumpaakaan vaihtoehtoa ei pidetty tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Molemmat ryhmät päätyivät kannattamaan mahdollisten vuokrakohteiden selvittämistä.

Johtajistossa on vuoden 2026 aikana selvitetty toimitilaratkaisuna vaihtoehtoa vuokratiloihin siirtymisestä. Tehtyjen selvitysten ja laskelmien perusteella johtajisto on todennut, että olemassa olevien kiinteistöjen tarvittavat peruskorjausinvestoinnit nousisivat huomattavan korkealle tasolle, mikä tarkoittaisi investointivarauman lisäksi myös merkittävää nousua sisäisten vuokrien tasossa. Koska nykyisessä tiloustilanteessa kustannusten nousuun ei ole mahdollista varautua, johtajisto katsoi tarkoituksenmukaisimmaksi ryhtyä kartoittamaan vuokratilavaihtoehtoja.

Johtajiston valmistelussa tarkoituksenmukaisimmaksi arvioitiin jatkoselvittää tilojen vuokraamisen ja uuden työympäristön rakentamisen mahdollisuutta Kirkon taloon (Eteläranta 8). Johtajiston laatima swot-analyysi mahdollisista toimitilaratkaisuista tukee Kirkon taloon siirtymistä.

Kirkon talo on Kirkon eläkerahaston ja Kirkon keskusrahaston omistama, joten vuokraus kirkon sisäisiltä toimijoilta tarjoaisi paitsi synergiaetuja, olisi myös kirkon kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisinta. Vuokratiloihin siirtymisellä tavoitellaan säästöjä investointibudjettiin. Samalla pyritään turvaamaan, että tilakustannukset eivät myöskään kasvaisi. Nyt harkinnassa olevalla ratkaisulla ennakoitaan mainittujen tavoitteiden toteutuvan. Koronapandemian vaihdittaman työelämän muutoksen myötä tarjolla olevien vuokratilojen tarjonta ja kustannustaso on merkittäväällä tavalla muuttunut. Vuokratiloja on enemmän tarjolla ja vuokratilojen hintataso on laskenut.

Vuokratiloihin siirtyminen ei myöskään tarkoittaisi luopumista tilavähennysohjelman tavoitteista. Vuokratiloihin siirtyminen vähentäisi käytössä olevan tilan määrää jopa yli 9 000 m², mikä on mahdollista tilojen nykyistä merkittävästi tarkoituksenmukaisemmalla ja tehokkaammalla käytöllä.

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti tämän johdosta 27.8.2026, että toimitilamuutoksen valmistelua jatketaan ja käynnisti muutosneuvottelut evankelis-luterilaisen kirkon yhteistoiminnasta annetun lain (971/2025)15 §:n 1 momentin mukaiset muutosneuvottelut (*nk. laaja muutosneuvottelu*) niiden toimintojen osalta, joihin toimitilamuutoksen arvioidaan saattavan aiheuttaa henkilöstövähennysvaikutuksia. Lisäksi kirkkoneuvosto totesi, että valmisteluun liittyvien henkilöstövaikutusten arvioimiseksi on tarpeen käydä evankelis-luterilaisen kirkon yhteistoiminnasta annetun lain 15 §:n 2 momentin mukaiset muutosneuvottelut (nk. suppea muutosneuvottelu) koko Seurakuntien talossa työskentelevää henkilöstöä koskien toimitilamuutoksen perusteiden, vaihtoehtojen ja henkilöstövaikutusten käsittelemiseksi. Yhteinen kirkkoneuvosto valtuutti yhtymän johtajan, henkilöstöjohtajan sekä hallintojohtajan toimimaan muutosneuvotteluissa työnantajan edustajina ja heidän varahenkilönään johtavan juristin. Henkilöstön edustajina molempiin neuvotteluihin kutsuttiin JUKO ry:n, Kirkon alat ry:n ja Kirkon alan unioni ry:n pääluottamusmiehet.

Muutosneuvotteluiden toteutus

Työnantaja kutsui kirkon pääsopijajärjestöjen pääluottamusmiehet yhteistoiminnasta evankelis-luterilaisessa annetun lain mukaisiin muutosneuvotteluihin 28.8.2026. Muutosneuvotteluita käytiin kuusi viikkoa 8.9-20.10.2026 välisenä aikana, ja neuvotteluosapuolet kokoontuivat tänä aikana yhteensä viisi kertaa. Tämä täyttää

evankelis-luterilaisen kirkon yhteistoiminnasta annetun lain mukaisen muutosneuvottelujen vähimmäiskeston. Molempia neuvotteluita (sekä ns. suppeita että laajoja) ja niihin sisältyviä kysymyksiä käsiteltiin neuvotteluissa rinnakkain.

Neuvotteluissa on käsitelty toimitilamuutoksen perusteita, toimitilaratkaisujen vaihtoehtoja, muutoksen toteuttamisen aikataulua, henkilöstövaikutuksia, henkilöstön osallistamismenettelyjä sekä niitä toimintamalleja, joilla muutoksen vaikutuksia voidaan lieventää. Osana neuvotteluja on käsitelty myös työllistymistä edistävä toimintasuunnitelma ja siihen neuvotteluiden aikana tehtyt täydennykset (liitteenä). Toimintasuunnitelmassa kuvataan toimitilamuutokseen liittyvät periaatteet, menettelyt ja tukitoimet, joilla työnantaja edistää henkilöstön työllistymistä sekä ehkäisee ja vähentää kielteisiä henkilöstövaikutuksia. Suunnitelmassa kuvataan myös, miten henkilöstön uudelleensijoittumista, osaamisen hyödyntämistä, ammatillista kehittymistä ja työhyvinvointia tuetaan muutosprosessin aikana. Suunnitelman pohjalta ja osana lakisääteisiä yhteistoimintavelvoitteitaan työnantaja kartoittaa irtisanomisuhan alla olevan henkilöstön osaamista ja kohtuullisia koulutusmahdollisuuksia sekä pyrkii tarjoamaan näille mahdollisuuksien mukaan näiden osaamista, koulutusta ja kokemusta vastaavaa työtä. Lisäksi työnantaja tarjoaa suunnitelmassa kuvatulla tavalla erikseen määriteltyjä tukitoimia. Suunnitelmassa linjattiin myös muutoksesta viestinnän periaatteet, joita ovat avoimuus, oikea-aikaisuus, tasapuolisuus, henkilötietojen suoja ja luottamuksellisuus.

Henkilöstön edustajilla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä, tarkennuspyyntöjä, näkemyksiä ja vaihtoehtoisia ratkaisuja koko neuvotteluprosessin ajan. Työnantaja on vastannut neuvotteluissa esiin tuotuihin kysymyksiin ja toi esille omat perustelunsa sekä näkemyksensä asian valmistelusta.

Muutosneuvotteluissa on arvioitu sekä toimitilamuutoksen aiheuttamia henkilöstön asemaan kohdistuvia vaikutuksia että mahdollisia henkilöstön vähentämiseen liittyviä vaikutuksia tehtävissä ja palveluissa, joiden tarve saattaa toimitilamuutoksen seurauksena poistua tai olennaisesti vähentyä. Tämä koskee yhteensä 12 henkilöä lounasravintola Waste & Feast Kalliossa sekä Seurakuntien talon kiinteistö- (/talonmies-) ja aulapalveluita.

Muutosneuvotteluprosessiin sovittiin lisäksi sisällytettäväksi työnantajan aloitteesta yhteistoiminnalliset keskustelut osastoilla. Yhteisen keskustelun tukena oli jaettu yksiköille alustavat toimitilasuunnitelmat Kirkon talosta. Keskustelut toteutettiin 8.-15.10.2026 välisenä aikana Howspace-alustalla. Osastot saattoivat toteuttaa keskustelut myös yksikkö- tai tiimitasoisesti ja keskustelut käytiin yhteensä 11 ryhmässä.

Muutosneuvotteluiden lopputulos

Muutosneuvottelun lopputuloksena todetaan seuraavaa:

Osapuolet toteavat yksimielisesti, että toimitilamuutoksen perusteet, vaikutukset ja vaihtoehdot sekä muut neuvotteluesityksissä yksilöidyt asiat on käsitelty yhteistoimintalain edellyttämällä tavalla ja riittävässä laajuudessa neuvotteluiden kuluessa. Henkilöstön edustajat ovat neuvotteluissa tuoneet esille erityisesti toimitilamuutoksen vaikutuksia työn tekemisen tapoihin, työympäristön toimivuuteen, monipaikkaisen työn periaatteisiin sekä henkilöstövaikutuksiin liittyviä näkökulmia.

Neuvotteluosapuolet toteavat yksimielisesti, että:

- muutosneuvotteluissa on käsitelty toimitilamuutoksen perusteet, tavoitteet, vaihtoehdot, vaikutukset sekä henkilöstön esittämät näkemykset ja kysymykset;

- neuvotteluissa ei ole tullut esille sellaisia uusia seikkoja, joiden johdosta toimitilamuutoksen valmistelua olisi tarpeen arvioida uudelleen;
- mahdollisen toimitilamuutoksen valmistelua jatketaan muutosneuvotteluiden päätyttyä yhteistoiminnallisesti pääluottamusmiesten ja työnantajan edustajien välisissä tapaamisissa sekä yhteistyötoimikunnassa;
- mikäli valmistelu etenee vuokrasopimukseen Kirkon talon tilojen vuokraamisesta, Seurakuntien talolla työskentelevän henkilöstön virkapaikka tai työnteon paikka muuttuu muuttopäivästä lukien;
- perheneuvonnalle tarkoituksenmukaisten tilojen kartoittamista jatketaan erillisessä prosessissa yhteistyössä henkilöstön kanssa;
- työnantaja jatkaa korvaavan työn kartoittamista ja tarjoamista niille työntekijöille ja viranhaltijoille, joiden tehtävien työvoimatarpeen arvioidaan mahdollisen toimitilamuutoksen seurauksena vähenevän.

Työnantaja on neuvotteluissa todennut, että mahdolliset henkilöstövähennys-toimenpiteet voivat tulla arvioitaviksi aikaisintaan sen jälkeen, kun mahdollinen vuokrasopimus on tehty. Työnantajan arvion mukaan asia ratkaistaan viimeistään 30.4.2027 mennessä.

Henkilöstöedustajat ovat neuvotteluissa vastustaneet mahdollisia henkilöstövähennyksiä, esittäneet vaihtoehtoisia ratkaisuja vähennysten välttämiseksi sekä edellyttäneet, että työnantaja selvittää edelleen mahdollisuuksia irtisanomisten välttämiseen. Työnantaja on todennut jatkavansa vaihtoehtoisten ratkaisujen selvittämistä henkilöstösuunnitelmien, uudelleensijoittamis- mahdollisuuksien sekä työnjaollisten ratkaisujen puitteissa.

Jatkovalmistelu

Muutosneuvotteluiden perusteella neuvotteluja Kirkon talon vuokrasopimuksesta sekä toimitilamuuton osalta jatketaan. Tavoitteena on, että yhteinen kirkkovaltuusto voisi joulukuussa päättää Kirkon talon tilojen vuokraamisesta. Toimitilamuutoksen valmistelua on suunniteltu jatkettavan koko kevään 2027 ajan. Mahdollinen muutto uusiin tiloihin voisi toteutua aikaisintaan elo-syyskuussa 2027. Yhteistoiminnallista keskustelua henkilöstöedustajien kanssa käydään työnantajan ja pääluottamusmiesten säännöllisissä tapaamisissa sekä yhteistyötoimikunnassa. Lisäksi henkilöstöä osallistavia työpajoja ja muuta työskentelyä tullaan järjestämään valmistelun aikana.

Perheneuvonnan käyttöön Kirkon talon toimistokäyttöön tarkoitetut tilat eivät sovellu, joten neuvotteluja ja selvittelyitä perheneuvonnan uusista työtiloista jatketaan yhteisessä seurakuntatyössä henkilöstöä osallistaen. Perheneuvonta toimii jo nykyisin useissa toimipisteissä ja toimintaa on tarkoitus jatkaa Matteuksen kirkolla ja Triplassa. Työnjaon päätösten mukaisesti perheneuvonnan tarjontaa keskitetysti on tarkoitus supistaa, joten myös tilatarve vuoteen 2030 tulee vähenemään merkittävästi.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asialla ei ole välittömiä lapsivaikutuksia. Muutoin vaikutuksia ja riskejä on arvioitu muutosneuvotteluiden käynnistämistä koskevassa päätöksessä 27.8.2026 § 243.

Toimivallan perusteet.

Hallintosäännön 4 luvun 7 § kohdat 2 ja 5.

Lisätiedot

Yhtymän johtaja Anu Laitila, anu.laitila@evl.fi
Henkilöstöjohtaja Riitta Kajander, riitta.kajander@evl.fi
Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Jakelu